

Sygn. akt: I C 293/21 zagr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lutego 2022 r.

Sąd Rejonowy w Giżycku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Anna Kurzynowska - Drzażdżewska
Protokolant:	sekretarka Paulina Warchoł

po rozpoznaniu w dniu 8 lutego 2022 r. w Giżycku na rozprawie

sprawy z powództwa (...) w Z. (S. (...))

przeciwko M. P.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanej M. P. na rzecz powódki (...) w Z. (S. (...)) kwotę 8.282,34 zł (osiem tysięcy dwieście osiemdziesiąt dwa złote 34/100) wraz z odsetkami umownymi w wysokości maksymalnych odsetek za opóźnienie od kwoty 6.993,46 zł od dnia 1.12.2020 r. do dnia zapłaty.
2. Oddała powództwo w pozostałym zakresie.
3. Zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 450 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.
4. Znosi wzajemnie koszty zastępstwa procesowego między stronami.

SSR Anna Kurzynowska - Drzażdżewska

Sygn. akt I C 293/21 zag.

UZASADNIENIE

Powód (...) z siedzibą w Z. (S. (...)) domagał się zasądzenia od pozwanej M. P. kwoty 13.882,28 zł wraz z odsetkami i kosztami procesu. Roszczenie swoje wywiódł z faktu, iż jest następcą prawnym pierwotnego wierzyciela – (...) Sp. z o.o. (obecnie (...)), z którym pozwana zawarła w dniu 3.03.2020 r. umowę pożyczki ratalnej nr (...). Argumentował, iż żądana kwota stanowi zadłużenie pozwanej wynikające z przedmiotowej umowy, zaś polubowne próby rozwiązania sporu okazały się bezskuteczne.

Pozwana M. P. domagała się oddalenia powództwa w całości, a także zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podniosła zarzut braku legitymacji procesowej po stronie powoda, albowiem – zdaniem pozwanej – powód nie wykazał swojego następstwa prawnego w stosunku do (...) Sp. z o.o., ani tego, że przelewem objęto wierzytelność przysługującą pierwotnemu wierzycielowi wobec pozwanej. Pozwana podniosła, że powód nie wykazał żadnego związku pozwanej z przedstawioną umową pożyczki, zwłaszcza, że umowa nie jest opatrzona podpisem pozwanej. Powód nadto, w ocenie pozwanej nie wykazał wysokości i zasadności

dochodzonego roszczenia, zaś zgłoszone powództwo jest przedwczesne z uwagi na brak dowodu świadczącego o rozwiązaniu umowy. Z ostrożności wreszcie zarzuciła stosowanie w umowie pożyczki niedozwolonych klauzul umownych, zastrzegających opłaty nienależne i rażąco wygórowane.

Sąd ustalił, co następuje:

Na mocy umowy pożyczki ratalnej nr (...) z dnia 3.03.2020 r. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. udzielił pozwanej M. P. pożyczki. Całkowita kwota do zapłaty wynosiła 17.293,16 zł, na którą składały się kwoty: 8.000 zł tytułem kapitału, 1.293,24 zł tytułem łącznej kwoty odsetek, a także 7.999,92 zł tytułem prowizji. Pożyczka obowiązywała do dnia 3.03.2023 r. i miała być spłacana w 36 ratach w wysokości 480,37 zł każda.

/ **dowód** : umowa pożyczki ratalnej z dnia 3.03.2020 r. – k. 8-14v,

harmonogram rat – k. 15-15v/

Wobec niedotrzymania zobowiązań wynikających z zawartej umowy pożyczki kredytodawca wypowiedział umowę pożyczki w trybie natychmiastowym pismem z dnia 16.11.2020 r.

/ **dowód** : wypowiedzenie umowy z dnia 16.11.2020 r. – k. 24-24v/

Na mocy umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 30.09.2020 r. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. zbył na rzecz powoda (...) z siedzibą w Z. (S. (...)) szereg wierzytelności, w tym wierzytelność z tytułu umowy kredytu, zawartej z pozwaną. Pismem z dnia 3.12.2020 r. powód zawiadomił pozwaną o dokonanej cesji wierzytelności i wezwał do zapłaty zadłużenia, które na dzień cesji wierzytelności wynosiło 14.582,81 zł.

/ **dowód** : ramowa umowa przelewu wierzytelności – k. 29-32v,

akt cesji do ramowej umowy przelewu wierzytelności – k. 26,

załącznik nr 2 do aktu cesji – k. 27,

zawiadomienie o cesji i wezwanie do zapłaty – k. 25/

Pozwana częściowo spłaciła kwotę zobowiązania wynikającą z umowy pożyczki ratalnej z dnia 3.03.2020 r. Na poczet spłaty uregulowała kwotę 1.111,10 zł, która została zaksięgowana na poczet spłaty prowizji, kwotę 930,18 zł tytułem spłaty określonych w umowie odsetek, a także kwotę 1.006,54 zł tytułem spłaty kapitału.

/ **dowód** : okoliczności bezsporne/

Sąd zważył, co następuje:

Bezspornym w sprawie jest ustalony wyżej stan faktyczny, co wynika przede wszystkim z treści dokumentów zalegających w aktach sprawy. Wskazać w tym kontekście należy, że zarzuty pozwanej zmierzające do zakwestionowania łączącego ją z powodem stosunku zobowiązaniowego okazały się całkowicie nieuzasadnione. Jakkolwiek bowiem pozwana konsekwentnie podnosiła, że powód nie wykazał, jakoby pożyczka została faktycznie udzielona pozwanej, to jednak pozwana ową pożyczkę niewątpliwie spłacała, dokonując spłaty w łącznej wysokości 2.394,01 zł. Fakt ten został przyznany ostatecznie przez samą pozwaną w piśmie z dnia 10.01.2022 r. (k. 113-114). Trudno zatem, wobec spłat dokonywanych przez pozwaną kwestionować łączący strony stosunek zobowiązaniowy. Powód przy tym zaoferował elektroniczne potwierdzenie złożenia przez pozwaną wniosku o pożyczkę, z którego wynika również historia działań windykacyjnych podejmowanych przez pożyczkodawcę. Wynika z nich, że pozwana wielokrotnie deklarowała dokonywanie wpłat, zmierzających do uregulowania zadłużenia (vide: k. 98). Marginalnie przy tym wskazać należy, że umowa pożyczki nie jest opatrzona podpisem pozwanej albowiem wniosek o udzielenie pożyczki i sama umowa zostały zawarte za pomocą środków porozumiewania się na odległość czyli przez Internet, a

zatem w formie całkowicie dopuszczalnej i dość powszechnie praktykowanej. Umowa pożyczki może być zawarta w dowolnej formie, nawet ustnie, ponieważ dochodzi do skutku przez samo porozumienie się stron.

Kwestią wymagającą rozstrzygnięcia pozostała zasada odpowiedzialności pozwanej wobec powoda, a to wobec kwestionowania umowy cesji wierzytelności, a także ewentualna wysokość zobowiązania pozwanej wobec powoda, a to wobec wpłat dokonywanych przez pozwaną.

Odnosząc się do zarzutów pozwanej odnośnie umowy cesji wierzytelności zawartej przez (...) Sp. z o.o. z powodem wskazać należy, że powód wykazał w sposób niebudzący wątpliwości następstwo prawne, a także to, że przedmiotem przelewu była wierzytelność przysługująca poprzedniemu wierzycielowi. Powód przedłożył potwierdzoną za zgodność z oryginałem kserokopię ramowej umowy cesji z dnia 30.09.2020 r. na mocy której wierzyciel pierwotny dokonał zbycia wierzytelności na rzecz powoda w przedmiotowej sprawie, a także poświadczoną za zgodność z oryginałem kserokopię aktu cesji nr 03/11/20 z dnia 19.11.2020 r. do ramowej umowy sprzedaży wierzytelności. Do aktu cesji załączono załącznik nr 2 z którego wynika, że przedmiotem cesji była wierzytelność dochodzona pozwem. Dokumenty te są kserokopiami potwierdzonymi za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika reprezentującego powoda i są – zdaniem Sądu orzekającego w przedmiotowej sprawie - wystarczające do wykazania legitymacji czynnej w niniejszym procesie. Sąd jednocześnie nie dopatrywał się innych okoliczności, które skutkowałyby przyjęciem, że umowa cesji jest nieważna, i że zachodzi brak legitymacji czynnej powoda.

Rozstrzygając kwestię wysokości dochodzonego przez powoda roszczenia Sąd uznał za zasadny zarzut pozwanej dotyczący stosowania w umowie pożyczki niedozwolonych klauzul umownych, zastrzegających opłaty nienależne i rażąco wygórowane. Sąd uznał, iż wysokość prowizji za udzielenie pożyczki jest w przedmiotowej sprawie zbyt wysoka w stosunku do kwoty udzielonej pożyczki oraz ogólnego zadłużenia pozwanej, jak również wygórowana w stosunku do kosztów i nakładu pracy poniesionych przez pożyczkodawcy. Zastrzeżona przez pożyczkodawcę w umowie pożyczki prowizja w wysokości stanowiącej niemal 100 % wypłaconej faktycznie pozwanej kwoty niewątpliwie kształtuje prawa i obowiązki pozwanej jako konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jej interesy. Bezsprzecznie postanowienia umowne w tym zakresie rażąco naruszają interesy konsumenta, sprzeciwiają się dobrym obyczajom, a zgłoszone żądanie stoi w sprzeczności ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa. W ocenie Sądu powyższe postanowienie umowne pod postacią opłaty pobieranej formalnie na poczet pokrycia kosztów udzielenia pożyczki, w rzeczywistości stanowi dla pożyczkodawcy źródło dodatkowego (obok odsetek) zysku, ukryte przed konsumentem i pozwalające mu omijać przepisy dotyczące wysokości odsetek maksymalnych. Tym samym w konsekwencji powyższych rozważań uznać należało, że ustalona przez pożyczkodawcę prowizja za udzielenie pożyczki stanowi kwotę rażąco wygórowaną, która na podstawie art. 5 k.c. winna podlegać miarkowaniu do wysokości maksymalnie 30 %, tj. do kwoty 2.399,98 zł. Należy zaakcentować przy tym, że pozwana tytułem zawartej umowy pożyczki otrzymała 8.000,00 zł, zaś powód prowizję i odsetki, łącznie przekraczające kwotę faktycznie udzielonej pozwanej pożyczki. Tak określone w umowie obciążenie pożyczkobiorcy mogło się okazać dla niej rujnujące, pożyczkodawcy natomiast przysparzało korzyści nie dających się uzasadnić żadnymi racjami. Tymczasem rażące zachwianie ekwiwalentności świadczeń przesądza o sprzeczności z zasadami współżycia społecznego wyrok Sądu Najwyższego w z 13 października 2005 r., IV CK 162/05, Legalis nr 92767).

Biorąc pod uwagę powyższe, a przy tym to, że pozwana tytułem spornej umowy pożyczki spłaciła kwotę 1.111,10 zł zaksięgowaną na poczet prowizji, a także kwotę 930,18 zł zaksięgowaną na poczet odsetek i 1.006,54 zł na poczet kapitału, Sąd uznał za zasadne roszczenie powoda w zakresie kwoty 8.282,34 zł, na którą składała się kwota 1.288,88 zł tytułem niespłaconej prowizji (2.399,98 zł – 1.111,10 zł), a także kwota 6.993,46 zł tytułem niespłaconego kapitału (8.000 zł – 1.006,54 zł). Mając to na uwadze Sąd orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku na podstawie art. 509 k.c. w zw. z art. 720 k.c. Odsetki umowne w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie Sąd zasądził od kwoty 6.993,46 zł obejmującej niespłacony kapitał, od dnia 1.12.2020 r. (tj. od dnia następnego po dacie wymagalności) do dnia zapłaty. W pozostałym zakresie powództwo jako nieuzasadnione podlegało oddaleniu, o czym Sąd orzekł jak w pkt 2 sentencji wyroku.

Nie zasługiwał przy tym na uwzględnienie zarzut pozwanej dotyczący braku rozwiązania umowy pożyczki, a w konsekwencji przedwczesności powództwa. Zgodnie z umową pożyczki pożyczkodawca mógł wypowiedzieć umowę pożyczki ratalnej ze skutkiem natychmiastowym w przypadku m.in. braku spłaty pożyczki ratalnej w terminie spłaty lub powstania zaległości w spłacie pożyczki ratalnej, w wysokości odpowiadającej dwóm pełnym ratom. Jednocześnie rozwiązanie umowy z w/w przyczyny powodowało postawienie wszystkich wynikających z umowy świadczeń pożyczkobiorcy na rzecz pożyczkodawcy w stan wymagalności (§ 9 ust. 2 i 3 umowy). Pożyczkodawca skierował wypowiedzenie umowy pożyczki na aktualny adres pozwanej wskazany przez pozwaną w umowie pożyczki, pod którym osobiście odbierała kierowaną do niej w toku przedmiotowej sprawy korespondencję. W tej sytuacji zarzut o braku dowodu świadczącego o rozwiązaniu umowy (co miałyby implikować przedwczesność złożonego powództwa) – okazał się nieuzasadniony.

Zaakcentowania wymaga, że pozwana w toku przedmiotowej sprawy ograniczyła się do zaprzeczenia wszystkim twierdzeniom i tezom powoda, do sformułowania wszystkich możliwych zarzutów, bez jakiegokolwiek udowodnienia zasadności swoich twierdzeń. Pozwana wezwana dwukrotnie do obowiązkowego osobistego stawiennictwa nie stawiła się, w efekcie Sąd pominął dowód z przesłuchania pozwanej w charakterze strony z uwagi na jej konsekwentne nieusprawiedliwione niestawiennictwo. W ocenie Sądu tak przyjęta postawa pozwanej wynikała wyłącznie z przyjętej przez nią linii obrony, zaś prezentowane przez nią zarzuty zostały zgłoszone wyłącznie na użytek niniejszego procesu. Jednocześnie taka postawa pozwanej jawi się ewidentnie jako próba uniknięcia odpowiedzialności z tytułu zaciągniętej umowy pożyczki.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. dokonując stosunkowego rozdzielenia owych kosztów. Do kosztów poniesionych przez powoda Sąd zaliczył opłatę sądową od pozwu w kwocie 750,00 zł. Powód wygrał proces w 60 %, a zatem należne mu koszty wynoszą 450,00 zł, o czym orzeczono jak w pkt 3 sentencji wyroku. Koszty zastępstwa procesowego, na zasadzie art. 100 k.p.c. zostały wzajemnie zniesione, skoro pozwana wygrała proces niemalże w połowie. Mając to na uwadze Sąd orzekł jak w pkt 4 sentencji wyroku.